

Temat spotkania: Diecezjalne Duszpasterstwo LSO, stopnie formacji w diecezji.

Uwagi wstępne: spotkanie wymaga od prowadzącego wcześniejszego zapoznania się materiałami. Pozyskanie zdjęć zawierających stroje poszczególnych stopni formacji.

Prowadzący wyświetla obraz:

Duszpasterstwo
Liturgicznej Służby Ołtarza
Diecezji Kieleckiej

ETAPY FORMACJI MINISTRANTÓW W DIECEZJI KIELECKIEJ

2. Funkcja animatora.

1. Animator liturgiczny jest to ministrant, który opiekuje się powierzoną mu przez duszpasterza grupą ministrantów, prowadzi z nimi spotkania formacyjne i ćwiczenia praktyczne oraz wspomaga księdza-opiekuna ministrantów w organizowaniu życia liturgicznego w parafii i diecezji. Animator liturgiczny nadal pozostaje w swoim zespole posługujących tzn. nadal jest akolitą lub lektorem pełniąc swoją funkcję animatora.

2. Animatorem liturgicznym może zostać tylko ten z grona ministrantów starszych, który:

2.1. ukończył szkołę średnią i zdał pozytywnie maturę;

2.2. otrzymał sakrament bierzmowania;

2.3. ukończył kurs lektorów lub akolitów z wynikiem pozytywnym, otrzymał błogosławieństwo księdza biskupa do pełnienia jednej z w/w funkcji i sumiennie pełnił swoje zadania we wspólnocie parafialnej;

2.4. zaleca się, by ukończył kurs ceremoniarzy;

2.5. wyraża chęć służenia wspólnocie Kościoła poprzez służbę animatora liturgicznego będąc nadal akolitą lub lektorem;

2.6. odznacza się wzorową postawą moralną (m.in. sumienność, pracowitość, skłonność do poświęceń, wolność od nałogów itd.);

2.7. zaleca się, by korzystał regularnie z sakramentów świętych;

2.8. posiada cechy charakteru sprzyjające w pracy z dziećmi i młodzieżą (m.in. otwartość, serdeczność, kultura osobista itd.);

2.9. posiada wystarczającą wiedzę religijną (zaleca się, by również posiadał przynajmniej minimalną wiedzę pedagogiczną);

2.10. zostanie skierowany na kurs animatorów liturgicznych przez swojego ks. proboszcza;

2.11. kurs animatorów liturgicznych ukończy z wynikiem pozytywnym.

3. Ukończenie kursu animatorów liturgicznych z wynikiem pozytywnym jest niezbędne, by otrzymać błogosławieństwo księdza biskupa.

4. Kurs animatorów liturgicznych.

4.1. Kurs animatorów liturgicznych organizowany jest w diecezji, co roku, przez duszpasterstwo diecezjalne ministrantów;

4.2. Zajęcia prowadzone są przez instruktorów ze Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i wykładowców Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach.

4.3. Kurs kończy się egzaminem i uzyskaniem państwowych uprawnień opiekuna kolonijnego.

5. Strojem właściwym dla animatora liturgicznego jest alba przepasana czerwonym pasem oraz krzyż akolity, lektora lub ceremoniarza – w zależności w jakim kursie uczestniczył lub jaką funkcję wcześniej pełnił.

6. Animator liturgiczny zobowiązany jest do uczestniczenia raz w roku w rekolekcjach, albo przynajmniej, w dniu skupienia animatorów.

3. Funkcja ceremoniarza

3.1. Ceremoniarz jest to ministrant, który posługuje przy ołtarzu, pomaga duszpasterzowi w przygotowaniu (lub samodzielnie prowadzi przygotowanie) celebracji i uczestniczy w nich, nadzorując zespół posługujących w liturgii. Ceremoniarz nadal pozostaje w swoim zespole posługujących tzn. nadal jest akolitą lub lektorem; a jedynie pełni swoją funkcję jako ceremoniarz, kiedy zaistnieje taka potrzeba.

3.2. Ceremoniarzem może zostać tylko ten z grona ministrantów starszych, który:

3.3. ukończył 1 klasę szkoły średniej;

3.4. otrzymał sakrament bierzmowania;

3.5. ukończył kurs lektorów lub akolitów z wynikiem pozytywnym, otrzymał błogosławieństwo księdza biskupa do pełnienia jednej z w/w funkcji i sumiennie pełnił swoje zadania we wspólnocie parafialnej;

3.6. wyraża chęć służenia wspólnocie Kościoła poprzez służbę ceremoniarza, będąc nadal akolitą lub lektorem;

3.7. odznacza się wzorową postawą moralną (zachowanie w kościele, na katechezie – opinia katechety itd.);

3.8. posiada wystarczającą wiedzę religijną (mile widziani laureaci olimpiad religijnych);

3.9. zostanie skierowany na kurs ceremoniarzy przez swojego ks. proboszcza;

3.10. kurs ceremoniarza ukończy z wynikiem pozytywnym.

4. Ukończenie kursu ceremoniarzy z wynikiem pozytywnym jest niezbędne, by otrzymać błogosławieństwo księdza biskupa.

5. Kurs ceremoniarza.

4.1. Kurs ceremoniarza organizowany jest w diecezji, co dwa lata, przez duszpasterstwo diecezjalne ministrantów;

5. Strojem właściwym dla ceremoniarza jest alba przepasana białym cingulum – w przypadku gdy kurs kończy akolita, lub czerwonym – w przypadku gdy kurs kończy lektor oraz krzyż ceremoniarza.

6. Ceremoniarz zobowiązany jest do uczestniczenia raz w roku w rekolekcjach, albo przynajmniej, w dniu skupienia ceremoniarzy.

4. Funkcja akolity

1. Akolita (właśc. pełniący funkcję akolity) to ministrant, który w czasie celebracji liturgii i nabożeństw posługuje przy ołtarzu: podaje kielich i patenę z chlebem, przynosi dary do ołtarza, podaje wino i wodę, podaje wodę święconą i kropidło, posługuje przy okadzeniu darów ofiarnych i Najświętszego sakramentu, niesie krzyż w czasie procesji, niesie świece lub akolitki.²

2. Akolitą może zostać tylko ten z grona ministrantów starszych, który:

2.1. ukończył 1 klasę gimnazjum;

2.2. wyraża chęć służenia wspólnocie Kościoła poprzez służbę przy ołtarzu Jezusa Chrystusa;

2.3. odznacza się wzorową postawą moralną;

2.4. posiada wystarczającą wiedzę religijną;

2.5. zostanie skierowany na kurs dla akolitów przez swojego ks. proboszcza;

2.6. kurs akolitów ukończy z wynikiem pozytywnym.

3. Ukończenie kursu akolitów z wynikiem pozytywnym jest niezbędne, by otrzymać błogosławieństwo księdza biskupa do pełnienia funkcji akolity.

4. Kurs akolitów.

4.1. Kursy akolitów organizowane są w rejonach, co dwa lata i koordynowane przez diecezjalne duszpasterstwo ministrantów;

4.2. Zajęcia prowadzone są przez 4 soboty w cyklu 4 bloków tematycznych:

4.2.1. Blok I – „Liturgika”

4.2.2. Blok II – „Pismo Święte”

4.2.3. Blok III – „Życie duchowe”

4.2.4. Blok IV – „Ćwiczenia praktyczne”

5. Strojem właściwym dla akolity jest alba przepasana cingulum oraz krzyż akolity.

6. Akolita zobowiązany jest do uczestniczenia raz w roku w rekolekcjach, albo przynajmniej, w dniu skupienia lektorów i akolitów.

1. Pełniący Funkcje Akolity tzn. że nie jest on Akolitą w rozumieniu OWMR 98. Nie jest Szafarzem Nadzwyczajnym Komunii Świętej a bardziej „ministrantem ołtarza”. Aby jednak uniknąć nazewnictwa takiego jak: ministrant wody, ministrant światła, ministrant krzyża, ministrant księgi, ministrant ołtarza czy

ministrant Słowa Bożego proponujemy za wskazaniem Dyrektora Duszpasterstwa Służby Liturgicznej nazwę pełniący funkcję akolity.

OWMR w p. 98 mówi, że Akolita to Szafarz Nadzwyczajny Eucharystii. Dobór i formację szafarzy regulują odrębne przepisy. W przypadku formacji ministrantów starszych termin akolita dotyczy ministranta, który jedynie pełni funkcję akolity czyli posługuje przy ołtarzu ale nie jest Ustanowionym Akolitą. Dlatego w tym przypadku wydaje się, że bardziej ma zastosowanie OWMR 100, w którym mowa o upoważnieniu świeckich ministrantów do wykonywania m.in. funkcji akolity.

2. W wymienionych czynnościach nie ma mowy o udzielaniu Komunii św. przez ministrantów.

5. Funkcja lektora

1. Lektor (właśc. pełniący funkcję lektora) to ministrant, który w czasie liturgii i nabożeństw czyta Słowo Boże z wyjątkiem Ewangelii, oraz wygłasza komentarze i modlitwy przeznaczone w przepisach liturgicznych dla osób świeckich (np. wezwania modlitwy powszechnej).

2. Lektorem może zostać tylko ten z grona ministrantów starszych, który:

2.1. ukończył 5 klasę Szkoły Podstawowej;

2.2. wyraża chęć służenia wspólnocie Kościoła poprzez publiczne odczytywanie Słowa Bożego;

2.3. odznacza się wzorową postawą moralną;

2.4. posiada wystarczającą wiedzę religijną i predyspozycje głosowe;

2.5. zostanie skierowany na kurs lektorski przez swojego ks. proboszcza;

2.6. kurs lektorski ukończy z wynikiem pozytywnym.

3. Ukończenie kursu lektorskiego z wynikiem pozytywnym jest niezbędne, do tego, by otrzymać błogosławieństwo księdza biskupa do pełnienia funkcji lektora.

4. Kurs lektorski.

4.1. Kursy lektorskie organizowane są w rejonach, co dwa lata i koordynowane przez diecezjalne duszpasterstwo ministrantów;

4.2. Zajęcia prowadzone są przez 6 sobót, w cyklu 4 bloków tematycznych:

5. Strojem właściwym dla lektora jest alba przepasana czerwonym cingulum oraz krzyż lektorski.

6. Lektor obowiązany jest do uczestniczenia raz w roku w rekolekcjach, albo przynajmniej w dniu skupienia lektorów i akolitów.

6. Funkcja ministranta

KANDYDAT NA MINISTRANTA

1. Kandydatem może być chłopiec, który przystąpił do pierwszej Komunii Świętej.

2. Chłopcy, którzy pozytywnie odpowiedzą na zaproszenie do służby przy ołtarzu Jezusa Chrystusa, zostają włączeni do grona kandydatów na ministrantów.

3. Zaleca się, by okres przygotowania trwał rok (czas ten może być skrócony jeżeli prowadzący formację uzna to za słuszne).

4. Zaleca się na początku tego okresu przygotowania udzielić kandydatom specjalnego błogosławieństwa.

5. W okresie przygotowania kandydaci uczą się podstawowych funkcji liturgicznych, poznają lepiej wyposażenie kościoła oraz starają się odpowiadać na stawiane im wymagania duchowe.

6. Stopniowo dopuszczani są do pełnienia niektórych funkcji w liturgii Mszy Świętej.

7. Po przeżyciu określonego czasu kandydaci zostają przyjęci do grona ministrantów przez udzielenie im przewidzianego dla nich błogosławieństwa.

7.1. Zaleca się dokonać wprowadzenia kandydatów do grona ministrantów w niedzielę, święto lub uroczystość.

7.2. Zaleca się dokonać wprowadzenia przez ułożony w tym celu obrzęd sprawowany bezpośrednio przed Mszą Świętą (lub po jej zakończeniu).

7.3. W czasie obrzędu wprowadzenia kandydaci otrzymują właściwy dla nich strój (komża, pelerynka, burka).

7.4. Zaleca się, aby kandydaci złożyli na ręce księdza proboszcza, lub wyznaczonego przez księdza proboszcza innego prezbitera, wobec zgromadzonej wspólnoty, przyrzeczenie wiernego pełnienia posługi.

8. Poprzez przyjęcie błogosławieństwa kandydaci zostają wprowadzeni do grona młodszych ministrantów.

9. Zaleca się uwzględnić w przygotowaniu kandydatów rolę rodziców.

MŁODSZY MINISTRANT

1. Młodszym ministrantem może być chłopiec, który ukończył okres przygotowania do służby i otrzymał błogosławieństwo włączające go do grona ministrantów.

2. Czas formacji młodszego ministranta zaczyna się z chwilą włączenia go do grona ministrantów i kończy się wraz z ukończeniem przez niego nauki w szkole podstawowej.

2.1. Zaleca się, by formacja młodszych ministrantów trwała trzy lata (czas ten może zostać skrócony jeżeli prowadzący formację uzna to za słuszne).

3. W ciągu okresu formacji ministranci młodszy poznają coraz dokładniej funkcje liturgiczne należące do akolity. Są to czynności związane z:

- przyniesieniem do ołtarza darów ofiarnych (chleba, wina i wody);
- podawaniem i porządkowaniem naczyń liturgicznych;
- niesieniem świec;
- niesieniem krzyża;
- podawaniem wody i kadzidła;
- trzymaniem mitry i pastorału.

4. Trzyletni okres formacji dzieli się na trzy roczne etapy wtajemniczania w pełnienie posługi:

4.1. ROK I – „Zgromadzenie liturgiczne”

4.1.1. Ministranci głębiej poznają sens i strukturę zgromadzenia jako znaku Kościoła, znaczenie aklamacji wypowiedzianych w czasie celebracji Eucharystii oraz odpowiedzi na wezwanie kapłana.

4.1.2. Poznają znaczenie i sposób pełnienia funkcji ministranta posługującego przy podawaniu wody i kadzidła, uderzania w dzwonki, niesienia mitry i pastorału.

4.2. ROK II – „Procesje liturgiczne”, „Ołtarz i ofiara”

4.2.1. Ministranci dokładniej poznają symbolikę procesji połączonej z niesieniem kadzidła, krzyża i światła.

4.2.2. Ministranci poznają symbolikę ołtarza oraz znaczenie darów chleba i wina, oraz dodawania nieco wody do wina.

4.2.3. Ministranci posługujący przy ołtarzu pomagają celebransowi przyjmować dary przyniesione w procesji, a niekiedy sami przynoszą je z kredensu do ołtarza. Przynoszą także kielich i podają wodę do umycia rąk i do puryfikacji naczyń.

4.2.4. W czasie udzielania Komunii Świętej, o ile nie ma akolity, trzymają patenę komunijną.

5. Na zakończenie tego etapu formacji ministranci otrzymują przewidziane dla nich błogosławieństwo i zostają zaliczeni do grona starszych ministrantów.

6. Zaleca się spotkania z rodzicami ministrantów na rozpoczęcie i zakończenie każdego rocznego etapu formacji.

STARSZY MINISTRANT

1. Starszym ministrantem może być chłopiec, który ukończył okres przygotowania do służby i otrzymał błogosławieństwo włączające go do grona ministrantów. Okres przygotowania zalecany dla kandydatów z gimnazjum winien trwać jeden miesiąc.

2. Starszym ministrantem może być jedynie uczeń szkoły ponadpodstawowej.

3. Formacja starszych ministrantów, uczniów gimnazjum, obejmuje tematykę podzieloną na trzy lata według schematu:

3.1. ROK I – „Księgi liturgiczne”

3.2. ROK II – „Rok liturgiczny”

3.3. ROK III – „Funkcje liturgiczne”

4. Formacja starszych ministrantów, uczniów szkół średnich, podejmuje tematykę rozłożoną na trzy lata według schematu:

4.1. ROK I – „Słowo”

4.2. ROK II – „Sakrament”

4.3. ROK III – „Wspólnota”

5. Formację parafialną starszych ministrantów wspiera i uzupełnia formacja prowadzona na kursach rejonowo – diecezjalnych dla kandydatów na lektorów i akolitów oraz na kursach diecezjalnych dla kandydatów na ceremoniarzy i animatorów liturgicznych.

7. Podsumowanie